

Durum

HASAN BÜLENT
KAHRAMAN

Bugünkü sorunların kaynağı sanıldığı gibi 'anti - laik' hareketler değildir; doğrudan RP'dir. Peki, bu durumda parlamentonun, daha önce

de yazdığımız gibi RP'yi dışarda bırakan bir hükümet modelini çıkarması sorunu çözmeye yetecek midir?

Eğer ortada 'askeri' bir mantık varsa yeterli olacağını düşünmek olanaksızdır. RP, meşru bir parti olarak o parlamentoda bulunacak, çok daha şiddetli bir muhalefet yapacaktır. Belki, 'farklı' bir hükümet, RP'nin tabanı ile olan organik bağı koparacak ve ideolojisini toplumsallaştırmasını engelleyecek bazı önlemleri alacaktır. Ama, bu ne o partinin 'mağdur' görüntüsünü ortadan kaldıracak ne de o partinin iç etkinliğini zayıflatacaktır.

Öyleyse, ordu - siyasa ikileminin duyarlı noktası RP'nin varlığıdır. Denebilir ki bir fiili askeri müdahale gerçekleşmeyecektir. Yeni bir hükümetin kurulması ve onun RP'nin kapatılması yönünde atacağı adımlar yeterli olacaktır. Bu neyi değiştirir? Bu parti, tarihinde bunca kapatılmıştır ve her defasında daha da güçlenmiştir. Üstelik RP bugün MÜSİAD'dır, imam hatip okullarının tabanıdır, İslami sermayedir, yurtdışı örgütlerdir ve hepsinden önemlisi demokrasinin içinde kendisine bulduğu yerdir. Kısacası, yaptığı hatalar, tuttuğu yanlış yol, içine düştüğü çıkmazlar kuşkusuz birer gerçek de olsa, RP'nin bu tablonun dışına 'zecri' yollardan çıkarılması da güçlük arz ediyor, oyunun kilit taşı olması da...

Üstelik, buradan bakınca sorun başka bir noktaya da kaymaktadır.

Yeni ve çoklu bir koalisyon kurulursa bunun bir 'çözüm' hükümeti olacağı şimdiden söylenmeye başlandı. Türkiye'de çok duyulan bu sözün belli ara dönemleri çağrıştıran bir yanı yok değil. Fakat, o da bir yana, böyle bir hükümetin 'meşruiyet' tabanı ne olacaktır?

Sanırım, ikinci can alıcı soru da budur; çünkü, Türkiye son zamanlarda devlet - siyaset - mafya hattında gelişen derin bir krize sürüklenmiştir. Bu, aslında Türkiye'de sistemin iç yapısı itibarıyla bittiğini kanıtlayan çok önemli bir göstergedir ve toplum bunun aşılmasını beklemektedir. Kısacası, Türkiye'yi Susurluk öncesi ve sonrası diye ikiye ayırmak hiç de yanlış değildir. Bu durumda, tıpkı 27 Mayıs'ın demokrasi, 12 Mart'ın toplumsal huzursuzluk, 12 Eylül'ün iç savaş kavramını kendisine çıkış noktası olarak alması gibi yeni hükümet de Susurluk'u kendisine dayanak olarak alacak mıdır? Kararlılıkla ve parlamentonun içinde başlayarak bu olgunun tüm sonuçlarıyla toplumdan kazanmasına olanak yaratacak mıdır?

Üçüncü sorun da bu noktada yatmaktadır. Bu gelişme biraz güç görünüyor. Çünkü, kendiliğinden ortaya çıkmış bir sonuç değildir. Mevcut yapının iç işleyişinin ve kuruluş biçiminin adeta dayattığı bir sonuçtur. Dolayısıyla da Susurluk'u temizlemek örneğin DYP'nin bugünkü genel başkanıyla ilgili ciddi bir karar vermeyi de gerektirecektir. Oradan başlayan bir zincirin kimlerden oluşan halkalarla nereye kadar uzanacağını kimse şimdiden yanıtlayamaz.

Bir parlamentonun tarih boyunca kendisini yok edecek, kendi oluşum koşullarını ortadan kaldıracak bir adım attığı görülmemiştir. O ancak bir devrimin siyasal tercihi ve pozisyonu olabilir. Oysa, değişimi bugüne değin iktidarda bulunmuş 'sağ' partinin kendisine rağmen gerçekleştirmesi beklenmektedir. Bu, lidere bağlılık dışında bir kültüre sahip olmayan siyasal yaşam için beklenmeyecek bir gelişmedir. O nedenle 'yeni' hükümet mutlaka DYP'yi kapsayacaktır; mutlaka DYP'yi kamuoyu nezdinde 'töhmət' altında bırakmayacak bir mantığa sahip olacaktır.

Sonuç!.. Bundan sonrasına dönük herhangi bir girişim yalnızca RP'yle sınırlı kalacaktır. Oysa asıl sorun çok daha derindedir ve toplum - siyaset ilişkisinin yapısal özelliklerine dönüktür.

RP, bundan sonra onları ortaya koyarak - ki Erbakan 'suni gündem' diyerek şimdi tam da öyle yapıyor - kendisine bir meşruiyet ve dokunulmazlık zırhı hazırlayamaz. Çünkü, o da bu sonucu hazırlayan ana öğelerden birisi, hatta başlıcasıdır.